ממ.

(ל) זבחים יד., ב) שבת חט: לו) ובחים יו., ב) שבח קש. ברכות לח., ג) חולין ז:, ד) [לקמן ס:], ד) [לעיל מז.], ו) צ"ל שאין,

הגהות הב"ח

(A) גם' וכל המשקין שותה אדם לרפואה חלח לשחוק: (ב) רש"י ד"ה ויזרקו הכהנים מידם כו' כל"ל ותיבת הדם נמחק: (ג) בא"ד שהם זרים שחזרו וקבלו: (ד) ד"ה לאחר שחיטתו בפר כו׳ נפר כו׳ נחחר שחיטתו דאמר ר׳ חנינא כל״ל והד״א: (ה) ד״ה הכי האמר כו' הד"א נות ד"ה קמונור כר הדיים עם דיים ולמחי כו' שנחלקו עלי בפר דם"ל ואפילו בדמו של פר: (1) ד"ה אדרבה כו' פר: עו דיון עונב. ושלא יומיר שיהיו של ראשון:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד״ה ואמר ר׳ חנינא וכו׳ בענין חפן. נ״ב ל"ל בעיין דחפן וכ"כ הש"י:

מוסף רש"י

. יזרקו הכהנים מידם. מידם של שוחטין משמע ושוחטין זרים נינהו ואשמועינן קרא שהזרים לוקחין אוחו מיד המקבל ומוליכין אותו לזורק, שהמקבלים המקבלים את הדת ריי היו כהנים והזרים היו מוליכין לזורק (זבחים יד.). שיכור. היינו שתוי (שם יד:). מעשה איצטבא. עומדין במקומן הזר אלל הכהן המקבל והכהן נותנו לו ואוחזו עד שבא הזורק ונוטלו מידו ואין הזר מקרבו אצל המובח לא בהולכת רגל ולא בהושמח יד אלא לאנטבא זו שמניחין כלי עליה (שם). לא שאלני. ר' חנינא רופא היה וחוליו ד:). וחיה. משמע שמת המוכה (שם). וחיית. לשון נקבה ואמכה קאי, שאין המכה מתרפאת (שם).

תום' ישנים

ושיבור. אפילו לא הוי שתוי יין כגון שלא שתה בעידן ניאה. וכן שמאל קשיא. וממתניתין אין ראיה דהיינו משום דלא אפשר, וקרינן לה נמי בהקומן רבה [מנחות כה. אז הוחר מכללו אצל והלוים מפשימין. והפשט וניתוח כשירין בזר כדנפקא בסוף פ"ב לעיל [כו, ב] מקרא, [ו]מדברי קבלה לא ילפינן ליה. בעי רב פפא חפן חבירו בו'. מימה אמאי לא (קאמר) [קא מיבעיא] ליה רקיינת) בקט מיכטיתן ליה הכי [גבי] הנך בעיות דרב פפא דלעיל, ועוד (דאינה) [דאיכא] נמי כי הך בעיא לעיל בין הבינים כרי והביא

זר ואונן שיכור ובעל מוס. כולהו נפקי לן מקראי דמחלי עבודה בפ"ב דובחים (דף טו.): וכן יושב. דבעי לעמוד לשרת (דברים יח): והא רב ששם הוא דאומבה. להא מתני׳ לאמוריה דרב חסדא כדמפרש ואזיל אלמא שמיעא ליה והיכי טעי למיפשט דכשרה בשמאל: ויזרקו

> בכבנים. (ב) הדם מידם של שוחנוים שהם זרים (ג) וחזרו וקבלו הדם מיד הכהן המקבל והוליכוהו אל הזורק: ומתיב רב ששת גרסינן: בתר דשמעה. דאותבוה ניהליה הכא הדר אותבה איהו לרב חסדא: מעשה אילטבא. המקבלים היו מושיבים את הדם ביד הזרים ואין הזרים מקרבין אותו ללד המזבח כלל אלא מושיבים הדם על ידם כאשר על גבי אינטבא: או דילמא ולקח והביא. דולקח נמי אמלא חפניו קאי: מהו שיכנם אחר. כהן המשמש תחתיו מהו שיכנס לפנים בחפינה זו שנתן הראשון לתוך הכף ואין לריך לחזור ולחפון: א"ר חנינא. לתלמידים בא וראה שהדור האחרון זוכה להתחכם כדורות הראשונים שאף אני הייתי שואל שאילה זו ועכשיו שאלה רבי יהושע בן לוי שהוא מן הרחשונים: שחליים. קרשו"ן: לשחוק ולשתות: אימא וחיית. המכה: שמע מינה. דרבי יהושע בן לוי לח הוה קשיש מדקרי ליה רבי דקאמר לי התיר רבי חנינא ולא היה דרך הזקנים לומר על הבחורים רבי אלא לי התיר חגינה היה אותר כלותר לי אמר חנינא שהיא רפואה: אלא הכי קאמר. ר' חנינא לתלמידיו בא וראה ששחלתן של חחרונים כשחלתי שחני מן הראשונים שאף אני הייתי מתקשה: ומי אמר לבי חנינא הכי. מי מספקא ליה אי נכנס אחר בחפינתו אי לא: בפר ולא בדמו של פר. בואת יבא אהרן אל הקדש בפר (ויקרא טו) ולא בדמו של פר שאם שחט פרו ומת אין המשמש תחתיו נכנס באותו דם לפנים אלא נריך להביא פר אחר ולשחוט וכיון דלריך להביא פר : מחר לריך לחפון לאחר שחיטתו (ד) ואמר רבי חנינא קטורת שחפנה קודם שחיטה לא עשה ולא כלום. שכן סדר העבודות אן בענין חפן ומת נמי אי אפשר שלא שחט פרו תחילה וזה הבא אחריו לריך להביא פר אחר ואי אמרת יכנס בחפינתו של ראשוו נמלאת חפינה זו קודם שחיטת פרו של שני: הכי קחמר רבי חנינח. מדקא מבעיא ליה לרבי יהושע בן לוי הא מכלל דס"ל דאין זריך להביא פר אחר דאם כן הויא לה קטורת שחפנה קודם שחיטת הפר (ס): ולמחי דם"ל. יפה שחל כשחילת הראשונים אותן שנחלקו עלי בפר ואפילו בדמו של פר אף להן נשאל שחילה זו: מחי הוי עלה. חפן ומת

מהו שיכנס אחר בחפינתו: אי

חפן ונטמא. א"ת כיון שר"ג קיים יכול ליכנס אחר בעבודתו הואיל ועדיין הוא קיים וראוי לעבודה ויש כאן חפינה של כ"יג, אבל כשמת אין כאן חפינה משום אדם בעולם. ה"ר יוסף. חבירו גבגם בחפינתו. דקא מקיימא חפינה, ואע"ג דלא מקיימא חפינה (דמשובה) [ראשונה] אע"פ שהיא עיקר דמחשבה פסלה בה ואמרן נמי לעיל דשמא אינו יכול לעשות מדה לחפינה. ואפילו יכול לעשות מדה

(פריך) [הא פרישית] לעיל (ווו, א ד״ה שאא) שלריך לחפון, נו״מ ריון שב״ג חפן חפינה ראשונה וכ״ג, שיסבור) [שיכניס] יחפון עוד, סברא הוא שלא הקפיד הכחוב באוחו כהן עלמו דהכי סברת רב פפא. ה״ר יוסף.

זר ואונן ושיבור. בספ"ק דובחים (דף יד.) נמי מייתי לה ופירש שם רש"י שיכור שתויי יין והקשה רבינו חיים כהן זל"ל דבס"פ אלו מומין (בכורות דף מה:) תנן החרש והשוטה והשיכור פסולין באדם וכשרים בבהמה וכו' ופריך בגמ' שיכור אחולי מחיל עבודה ובהדי

מומי בעי למיחשביה ומוקי לה בשאר דברים המשכרים ודלא כרבי יהודה דאמר חייב מיתה אף בשאר דברים המשכרים על כן פירש רבינו חיים דהכא נמי מיירי בשאר דברים המשכרים ורילב"א פי׳ דפרש"י עיקר ואדרבה מהתם יש ראיה לפירושו מדפריך סתמא שיכור אחולי מחיל עבודה וכו' אלמא דסתם שיכור מיירי בשתויי יין והתם דקשיא ליה בהדי מומין בעי למיחשביה להכי מוקי ליה בשאר דברים המשכרים אבל הכא דחתני ליה בהדי מחללי עבודה נוקמיה בשתויי יין כמו סתם שיכור הקנה כפנה דבכל דוכתא: בעי רב פפא חפן חבירו ונתן לתוך חפניו מהו מלא חפניו בעינן ובו׳. תימה לי הח איבעיא ליה לעיל כבר כי האי גוונא גבי בין הביניים וי"ל באת"ל האמר את"ל בין הביניים לא דלא קרי ביה ולקח והביא כיון דלא אתי מכח גברא הכא מאי מי אמרינן אע"ג דלאו איהו חפן מ"מ כיון דמכח גברא האתי שפיר דמי ושפיר קרינן ביה ולקח הלוקח מי שהוא וישים בחפניו של כ"ג והדר נעייל הוא וקרי ביה מלא חפניו והביא או דילמא ולקח והביא בעינן שהלוקח יביה: אר חופן וחוזר וחופן נכנם חבירו בחפינתו. תימה אי חובה הוא לחפון פעמיים אחד מבחוץ ואחד מבפנים היכי עייל חבריה בחפינתו מ"מ הרי לא חפן כהו אחד תרי זימני וגראה דה"פ אי חופן וחוזר וחופן לפי שמן התורה אין לדבר קלבה שיכול לחפון כל כך פעמים כמו שירלה ובלבד שלא יחסיר ולא יותיר ולהכי תקינו רבנן שיחזור ויחפון בפנים שמא נתפור לו מן הקטורת בדרך ונחסר קלת וא"כ אם חפן ונתן לתוך הכף ומת בחוץ חוזר חבירו וחופן פעם שנית וחוזר ונותן לכף ונכנס דקרינן ביה מלא חפניו והביה דליכה אלה הבחה אחת ואי אין חופן וחוזר וחופן משום דמשמע מלא חפניו חד אמר רחמנא ולא תרי זימני מלא חפניו

מיתיבי אזר יואוגן ישיכור יובעל מום בקבלה ובהולכה ובזריקה פסול יוכן יושב יוכן שמאל פסול תיובתא והא רב ששת הוא דאותבה דאמר ליה רב ששת לאמוריה דרב חסדא שבעי מיניה מרב חסדא הולכה בזר מהו שבעי אמר ליה כשירה ומקרא מסייעני ווישחטו הפסח ויזרקו הכהנים מידם והלוים מפשימים ומותיב רב ששת זר ואונן שיכור ובעל מום בקבלה ובהולכה ובזריקה פסול וכן יושב וכן שמאל פסול בתר דשמעה הדר אותבה והא רב חסדא קרא קאמר דעבוד מעשה איצטבא בעי רב פפא יחפן חבירו ונתן לתוך חפניו מהו 2מלא חפניו בעינן והא איכא או דילמא 2ולקח והביא בעינן והא ליכא תיקו בעי רבי יהושע בן לוי חפן ומת מהו שיכנם אחר בחפינתו א"ר חנינא בא וראה שאלת הראשונים למימרא דרבי יהושע בן לוי קשיש והאמר רבי יהושע בן לוי לי התיר רבי חנינא לשתות שחליים בשבת לשתות פשימא דתנן מיכל האוכלין אוכל אדם לרפואה וכל המשקין שותה (4) אלא לשחוק ולשתות שחליים בשבת היכי דמי אי דאיכא סכנתא משרא שרי ואי דליכא מכנתא מיםר אסיר לעולם דאיכא סכנתא והכי קא מבעיא ליה מי מסיא דניחול עלייהו שבתא או לא מסיא ולא ניחול עלייהו שבתא ומאי שנא רבי חנינא משום דבקי ברפואות הוא דאמר ר' חנינא מעולם לא שאלני אדם על מכת פרדה לבנה וחיה והא קא חזינן דחיי אימא וחיית והא קא חזינן דמיתםי בסומקן אינהו וחיורן ריש כרעיהו קאמרינן מכל מקום שמע מינה דרבי חנינא קשיש אלא הכי קאמר שאלתן כשאילה של ראשונים ומי אמר רבי חנינא הכי והאמר רבי חנינא יבפר ולא בדמו של פר יואמר רבי חנינא קמורת שחפנה קודם שחיטת הפר לא עשה ולא כלום הכי קאמר מדקא מיבעיא ליה הא מכלל דקסבר בפר ואפילו בדמו של פר ולמאי דסבירא ליה שאילתו כשאילת הראשונים מאי הוי עלה אמר רב פפא אי חופן חוזר וחופן חבירו נכנם בחפינתו דהא מקיימא

חפינה אי אין חופן וחוזר וחופן תבעי לך אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע לרב פפא אדרבה אי חופן וחוזר וחופן לא יכנס אחר בחפינתו אי אפשר שלא יחסר ושלא יותיר ואי אין חופן חוזר וחופן תיבעי לך א הפשו שאה יחופן הוזר וחופן או לא תא שמע כך היתה מידתה מאי לאו כשם שמדתה מבחוץ כך מדתה מבפנים לא דילמא שאם מאי לאו כשם שמדתה מבחוץ כך מדתה מבפנים לא דילמא שאם רצה לעשות מדה עושה אי נמי שלא יחסר ושלא יותיר תא שמע

חופן חוור וחופן. אי מפשטא לן בעיין דאיבעיא לן גבי חפינת פנים אם לריך לחזור ולחפון או לא ותיתלי לומר דלריך לחזור ולחפון חבירו נכנס בחפינתו דהא מיקייתא חפינה: אדרבה אי חופן וחוזר וחופן. אז אין חבירו נכנס בחפינתו שאי אפשר שלא יחסיר חבירו ושלא יותיר (0 ח חפניו של ראשון שוין לחפניו של שני:

ונתן בחפני כהן גדול מהו להביא ולהקטיר בהן, או צריך לחפון הוא, תיקו. בעי ר' יהושע בן לוי חפן ומת מהו להיכוס אחה להיכוס אחר בחפינתו כר. א"ר חנינא בוא וראה שאילת הראשונים. ואקשינן למימר דר' יהושע בן לוי קשיש מר' חנינה הוה, והאמר ר' יהושע בן לוי התיר לי ר' חנינא לשחוק שחלים בשבת דהואי סכנה. ובעאי מיניה משום דהוה בקי ברפואות, מי אסו שחלים דניחול שבתא ונשחקינהו, אי לא ואיל מאסו. הנה ר׳ הנינא יותר זקן מר׳ יהושע בן לוי. ופרקינן הכי קאמר ר׳ הנינא לתלמידיו שאילתן כשאילת הראשונים מכם, כלומר שאלוהו תלמידיו זו השאילה, ואמר להן כבר שאלו את הגדולים מכם, והוא ר׳ יהושע בן לוי. ולא איפשיטה ליה. ומי מספקא ליה הא לר׳ חנינה, והא מדאמר ר׳ חנינא, קטורת

א"כ אין חבירו נכנס בחפינתו:

והאיכא

תורה אור השלם ו. וַיִּשְׁחֲטוּ הַפְּסֵח וַיִּזְרְקוּ

ולַקַח מַלֹא הַמַּחַתַה גַּחֲלֵי אֵשׁ מֵעֵל הַמִּוְבֵּח מִלְפְנֵי יִיָּ וּמְלֹא חָפְנָיו קטרת סמים דקה והביא מבֵּית לַפָּרכת:

3. בּוֹאת יָבא אַהֲרן אֶל כּ. דְּאָבּי בְּיָבֶּי רְּעֶּרְ הַקֹּרֶשׁ בְּפַר בֶּן בְּקְר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה: ויקרא טז ג

> לעזי רש"י קרשו"ן [קרישו"ן].

רבינו חננאל

ומותבינן עליה [מ]הא דתני זר ואונן שכור ובעל מום בקבלה ובהולכה ובזריקה פסול וכן יושב וכן שמאל תיובתא. . ואקשינן וכי רב ששת לא הוה ידע להא מתניתא דהא רב ששת הוא דאותבה לרב חסדא דאותבה לרב חסדא במסכת שחיטת קדשים באחרית פרק . בעידנא דפשט הולכה בזר וישחטו הפסח ויזרקו ה הכהנים מידם והלוים מדכתיב ויזרקו הכהנים מידם, מכלל שלא היתה הולכה בכהנים אלא הזריקה בלבד. ואותביה רר ששה הא מחויחא ופרקינן בתר דאיתותב בה רב ששת הדר הוא ואותבה לרב חסדא. ואוקימנא לרב חסדא דעביד מעשה חסדא דעביד מעשה איצטבא, כלומר כולם עומד' בשורה זה מושיט והולכה שלא ברגל כי האי גוונא ולא הוי הולכהז ואיז בזר] כלל. חפן כהן אחר

מד א מיי׳ פ״ט מהלכות והלכה ה והלכה טו וופ"א מהל׳ פסוה״מ הל׳ כזו סמג

"ז ב מיי׳ פ״ט מהל׳ ביאת מהדש הלכה טו ופ"ב הלכה ז סמג לאוין שג: "ח ג מיי פ"א שם הלכה

א ופ"ט הלכה טו סמג לאוין שו: מיי שם פ"ו הלכה

א ופ"ט הלכה טו סמג לאוין שו: ב ה מיי שם פ״ה הלכה טו יו ופ"ט הלכה טו: בא ו מייי שם פ״ה הלכה

יח ופ"ט הלכה טו

ופ"ד מהלכום טבודם יוה"כ טבודם יוה"כ הלכה

כח: כח: בג ט מיי פכ"א מהלי שנת הלכה כב חתג שכח סעיף לו:

הכהנים מידם והלוים מפשיטים: